ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 21ης Δεκεμβρίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 — Άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β′ — Άρθρο 15, παράγραφος 1 — Άρθρο 51, παράγραφος 1, στοιχείο α′ — Έκταση του αποκλειστικού δικαιώματος που παρέχεται στον δικαιούχο — Περίοδος πέντε ετών από την καταχώριση»

Στην υπόθεση C-654/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Högsta domstolen (Ανώτατο Δικαστήριο, Σουηδία) με απόφαση της 3ης Δεκεμβρίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Δεκεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της δίκης

Länsförsäkringar AB

κατά

Matek A/S,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Ilešič (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, A. Prechal, A. Rosas, C. Toader και E. Jarašiūnas, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Campos Sánchez-Bordona

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Matek A/S, εκπροσωπούμενη από τους S. Wendén και M. Yngner, advokater,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους T. Scharf και K. Simonsson,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η σουηδική.

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το [σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης] (ΕΕ 2009, L 78, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Länsförsäkringar AB και της Matek A/S με αντικείμενο προβαλλόμενη προσβολή, από τη δεύτερη, του αποκλειστικού δικαιώματος της Länsförsäkringar ως δικαιούχου σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το νομικό πλαίσιο

3 Η αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού 207/2009 έχει ως εξής:

«Δικαιολογείται να προστατεύονται τα σήματα [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] και, έναντι αυτών, κάθε σήμα το οποίο έχει καταχωρισθεί προγενέστερα, μόνον εφόσον τα σήματα αυτά πράγματι χρησιμοποιούνται.»

4 Το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, το οποίο επιγράφεται «Δικαίωμα που παρέχει το σήμα [της Ευρωπαϊκής Ένωσης]», ορίζει τα ακόλουθα:

«Το σήμα [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] παρέχει στον δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ο δικαιούχος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του:

[…]

β) κάθε σημείο για το οποίο, λόγω του ταυτοσήμου ή της ομοιότητάς του με το σήμα [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών οι οποίες καλύπτονται από το σήμα [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] και το σημείο, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης από μέρους του κοινού· ο κίνδυνος σύγχυσης περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισης μεταξύ σημείου και σήματος·

[…]».

5 Το άρθρο 15, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, το οποίο επιγράφεται «Χρήση του σήματος [της Ευρωπαϊκής Ένωσης]», έχει ως εξής:

«Εάν, εντός προθεσμίας πέντε ετών από την καταχώριση, ο δικαιούχος δεν έχει κάνει ουσιαστική χρήση του σήματος [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] μέσα στην Ένωση για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες αυτό έχει καταχωρισθεί, ή εάν έχει αναστείλει τη χρήση του επί μια συνεχή πενταετία, το σήμα [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] υπόκειται στις κυρώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, εκτός εάν υπάρχει εύλογος αιτία για τη μη χρήση.

[…]»

6 Το άρθρο 51 του ίδιου κανονισμού, το οποίο επιγράφεται «Λόγοι έκπτωσης», προβλέπει τα εξής:

«1. Ο δικαιούχος του σήματος [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] κηρύσσεται έκπτωτος των δικαιωμάτων του, μετά από αίτηση που υποβάλλεται στο [Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO)], ή μετά από ανταγωγή στο πλαίσιο αγωγής για παραποίηση/απομίμηση:

α) εάν, επί διάστημα πέντε συνεχών ετών, δεν έχει γίνει ουσιαστική χρήση του σήματος στην [Ένωση] για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες έχει καταχωρισθεί και δεν υπάρχει εύλογη αιτία για τη μη χρήση· κανείς δεν μπορεί ωστόσο να επικαλεστεί την έκπτωση του δικαιούχου εκ των δικαιωμάτων του, εάν, κατά το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της λήξης αυτής της περιόδου και της υποβολής της αίτησης ή της άσκησης ανταγωγής, υπήρξε έναρξη ή επανάληψη της ουσιαστικής χρήσης του σήματος· πάντως, η έναρξη ή επανάληψη της χρήσης, εντός προθεσμίας τριών μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης ή την άσκηση ανταγωγής, η οποία δεν αρχίζει να προσμετράται πριν από τη συμπλήρωση της συνεχούς πενταετίας μη χρήσης, δεν λαμβάνεται υπόψη, αν οι προπαρασκευαστικές ενέργειες για την έναρξη ή την επανάληψη της χρήσης συνέβησαν μόνον αφού έλαβε γνώση ο δικαιούχος ότι θα μπορούσε να υποβληθεί η αίτηση ή να ασκηθεί η ανταγωγή·

[…]

2. Εάν ο λόγος έκπτωσης αφορά μέρος μόνο των προϊόντων ή υπηρεσιών για τις οποίες έχει καταχωρισθεί το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο δικαιούχος κηρύσσεται έκπτωτος των δικαιωμάτων του μόνο για τα συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες.»

7 Το άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009, το οποίο επιγράφεται «Αποτελέσματα της έκπτωσης και της ακυρότητας», ορίζει τα εξής:

«1. Στον βαθμό που ο δικαιούχος εκπίπτει του συνόλου ή μέρους των δικαιωμάτων του, το σήμα [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] θεωρείται ότι έχει παύσει να παράγει τα αποτελέσματα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, από την ημερομηνία της αίτησης για την έκπτωση ή της ανταγωγής. Κατ' αίτηση ενός διαδίκου, μπορεί να καθοριστεί στην απόφαση προγενέστερη ημερομηνία, εφόσον κατ' αυτήν συνέτρεχε ένας από τους λόγους έκπτωσης.»

8 Το άρθρο 99 του κανονισμού αυτού, το οποίο επιγράφεται «Τεκμήριο εγκυρότητας – Άμυνα επί της ουσίας», προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Τα δικαστήρια σημάτων [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] θεωρούν το σήμα [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] έγκυρο, εκτός εάν ο εναγόμενος αμφισβητήσει την εγκυρότητα με ανταγωγή έκπτωσης ή ακυρότητας.

[…]

3. Στις αναφερόμενες στο άρθρο 96, στοιχεία α' και γ' αγωγές, η ένσταση της έκπτωσης ή της ακυρότητας του σήματος [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] που προβάλλεται με άλλο τρόπο πλην της ανταγωγής, είναι παραδεκτή μόνο στον βαθμό που ο εναγόμενος ισχυρίζεται ότι ο δικαιούχος του σήματος [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] θα μπορούσε να εκπέσει των δικαιωμάτων του λόγω ανεπαρκούς χρήσης ή ότι το σήμα θα μπορούσε να κηρυχθεί άκυρο λόγω ύπαρξης προγενέστερου δικαιώματος του εναγόμενου.»

9 Ο κανονισμός 207/2009 τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/2424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015 (ΕΕ 2015, L 341, σ. 21), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 23 Μαρτίου 2016.

10 Σύμφωνα με τον δεύτερο αυτό κανονισμό, το άρθρο 99, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στις αγωγές που αναφέρονται στο άρθρο 96, στοιχεία α′ και γ′, η ένσταση της έκπτωσης του δικαιούχου του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προβάλλεται με άλλον τρόπο πλην της [ανταγωγής], είναι παραδεκτή μόνον εφόσον ο εναγόμενος ισχυρίζεται ότι το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα μπορούσε να εκπέσει λόγω ανεπαρκούς ουσιαστικής χρήσης κατά τον χρόνο της άσκησης της αγωγής προσβολής.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

11 Η Länsförsäkringar, η οποία δραστηριοποιείται στον τραπεζικό τομέα στον τομέα της διαχειρίσεως επενδυτικών κεφαλαίων και στον τομέα της παροχής υπηρεσιών ασφαλίσεως, είναι δικαιούχος του εικονιστικού σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης αριθ. 005423116. Το σήμα αυτό καταχωρίστηκε στις 4 Ιανουαρίου 2008, μεταξύ άλλων, για υπηρεσίες των κλάσεων 36 και 37 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας για την διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε (στο εξής: Διακανονισμός της Νίκαιας). Η καταχώριση αυτή αφορά, ως προς την κλάση 36, ειδικότερα, τις κτηματομεσιτικές υποθέσεις, τις υπηρεσίες αποτίμησης ακίνητης περιουσίας, την εκμίσθωση διαμερισμάτων και εμπορικών εγκαταστάσεων, καθώς και τη διαχείριση ακινήτων και, ως προς την κλάση 37, την κατασκευή κτιρίων, καθώς και την παροχή υπηρεσιών επισκευής, συντηρήσεως και εγκαταστάσεως.

12 Η κύρια δραστηριότητα της Matek συνίσταται στην κατασκευή και συναρμολόγηση ξύλινων σπιτιών. Στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής, η εν λόγω εταιρία, κατά τη διάρκεια του έτους 2007, άρχισε να χρησιμοποιεί ένα λογότυπο το οποίο καταχώρισε κατά τη διάρκεια του έτους 2009 για τα προϊόντα της κλάσεως 19 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, στην οποία εμπίπτουν «μη μεταλλικά υλικά οικοδομών· σωλήνες άκαμπτοι μη μεταλλικοί (οικοδομή)· άσφαλτος, πισσάσφαλτος και ορυκτή άσφαλτος· λυόμενες μη μεταλλικές κατασκευές· μνημεία μη μεταλλικά».

13 Η Länsförsäkringar, εκτιμώντας ότι, λόγω της χρησιμοποιήσεως του συγκεκριμένου λογότυπου κατά τη διάρκεια των ετών 2008 έως 2011, η Matek προσέβαλε το αποκλειστικό δικαίωμα που της παρέχει το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης του οποίου είναι δικαιούχος, άσκησε ενώπιον του Stockholms tingsrätt (πρωτοδικείο Στοκχόλμης) αγωγή στηριζόμενη στο άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 207/2009, με αίτημα να απαγορευτεί στη Matek, επ' απειλή χρηματικής ποινής, να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές στη Σουηδία το σήμα ή σημεία παρόμοια με το σήμα αυτό. Η εν λόγω αγωγή έγινε δεκτή από το Stockholms tingsrätt (πρωτοδικείο Στοκχόλμης).

14 Το Svea hovrätt (εφετείο Svea, Σουηδία) ανέτρεψε την ως άνω απόφαση. Συγκεκριμένα, καίτοι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο έκρινε ότι το λογότυπο το οποίο χρησιμοποιούσε η Matek ήταν παρόμοιο με το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο είχε καταχωρίσει η Länsförsäkringar, εντούτοις αποφάνθηκε, αντιθέτως προς το tingsrätt, ότι η εξέταση της ομοιότητας των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών έπρεπε να διεξαχθεί βάσει όχι της τυπικής καταχωρίσεως αυτού του σήματος αλλά βάσει της δραστηριότητας που πράγματι ασκεί ο δικαιούχος. Το Svea hovrätt (εφετείο Svea) αποφάνθηκε ως εκ τούτου, στο πλαίσιο μιας σφαιρικής εκτιμήσεως, ότι δεν υπήρχε κίνδυνος συγχύσεως στη συγκεκριμένη περίπτωση.

15 Η Länsförsäkringar άσκησε αναίρεση ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, Högsta domstolen (Ανώτατου Δικαστηρίου, Σουηδία), υποστηρίζοντας ότι η εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 207/2009, πρέπει να στηρίζεται, κατά την πενταετία που έπεται της καταχωρίσεως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποκλειστικώς στην καταχώριση αυτή και όχι στην πραγματική χρήση του σήματος.

16 Κατά το αιτούν δικαστήριο, από τη νομολογία του Δικαστηρίου δεν προκύπτει η σημασία που πρέπει να αποδίδεται, για την εφαρμογή του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, στην καταχώριση σε σχέση προς την πραγματική χρήση σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις περιπτώσεις που τρίτος χρησιμοποιεί, χωρίς άδεια, στις συναλλαγές σημείο παρόμοιο με το σήμα κατά την πενταετία που έπεται της καταχωρίσεώς του.

17 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Högsta domstolen (Ανώτατο Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Επηρεάζει το αποκλειστικό δικαίωμα του δικαιούχου το γεγονός ότι, για χρονικό διάστημα πέντε ετών από την καταχώριση, αυτός δεν έκανε ουσιαστική χρήση του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός της Ένωσης για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που καλύπτονται από την καταχώριση;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, υπό ποιές προϋποθέσεις και με ποιόν τρόπο η κατάσταση αυτή επηρεάζει το αποκλειστικό δικαίωμα;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

18 Με τα ερωτήματά του, τα οποία επιβάλλεται να συνεξεταστούν, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 έχει την έννοια ότι, κατά την πενταετία που έπεται της καταχωρίσεως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο δικαιούχος του μπορεί, σε περίπτωση κινδύνου συγχύσεως, να απαγορεύσει σε τρίτους να χρησιμοποιούν, στις συναλλαγές, σημείο πανομοιότυπο ή παρόμοιο με το σήμα του για όλα τα πανομοιότυπα ή παρόμοια προϊόντα και υπηρεσίες με εκείνα για τα οποία το σήμα αυτό έχει καταχωριστεί, χωρίς να απαιτείται να αποδείξει ουσιαστική χρήση του εν λόγω σήματος για αυτά τα προϊόντα ή αυτές τις υπηρεσίες.

19 Η Matek εκτιμά ότι το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 εφαρμόζεται μόνον εάν το επίμαχο σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πράγματι χρησιμοποιείται.

20 Αντιθέτως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι από τον συνδυασμό της διατάξεως αυτής με το άρθρο 15, παράγραφος 1, και με το άρθρο 51, παράγραφος 1, σημείο α', του κανονισμού αυτού, προκύπτει ότι το αποκλειστικό δικαίωμα που παρέχεται στον δικαιούχο κατά την πενταετία που έπεται της καταχωρίσεως του σήματος αυτού ισχύει για το σύνολο των προϊόντων και των υπηρεσιών για τα οποία καταχωρίστηκε το σήμα, ανεξαρτήτως της ουσιαστικής ή μη χρήσεώς του εντός της Ένωσης για αυτά τα προϊόντα ή αυτές τις υπηρεσίες. Μετά την παρέλευση του χρονικού αυτού διαστήματος, εναπόκειται στον εναγόμενο στο πλαίσιο αγωγής για παραποίηση/απομίμηση να προβάλει, βάσει του άρθρου 99, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, ότι ο δικαιούχος ενδέχεται να έχει εκπέσει των δικαιωμάτων του λόγω ανεπαρκούς χρήσεως του εν λόγω σήματος.

21 Από τη δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι το αιτούν δικαστήριο καλείται ειδικότερα να αποφανθεί επί του ζητήματος αν, κατά την πενταετία που έπεται της καταχωρίσεως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ομοιότητα των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών και, ως εκ τούτου, η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, πρέπει να εκτιμώνται λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προϊόντων και υπηρεσιών για τα οποία καταχωρίστηκε το σήμα αυτό, ή, αντιθέτως, βάσει αποκλειστικώς των προϊόντων και υπηρεσιών για τα οποία ο δικαιούχος έχει ήδη αρχίσει ουσιαστική χρήση του εν λόγω σήματος.

22 Κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, ο δικαιούχος σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του, σημείο για το οποίο, λόγω της ταυτότητας ή της ομοιότητάς του με το σήμα αυτό και λόγω της ταυτότητας ή της ομοιότητας των προϊόντων ή των υπηρεσιών που καλύπτονται από το σήμα και το σημείο, υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως του κοινού.

23 Μολονότι η διάταξη αυτή δεν παρέχει διευκρινίσεις ως προς τη χρήση την οποία πρέπει να έχει κάνει ο δικαιούχος του σήματός του της Ευρωπαϊκής Ένωσης ώστε να μπορεί να προβάλει το αποκλειστικό δικαίωμα που αυτό του παρέχει, το άρθρο 15, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009 προβλέπει, αντιθέτως, ότι, εάν εντός πενταετίας από της καταχωρίσεως ο δικαιούχος δεν έχει κάνει ουσιαστική χρήση του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα στην Ένωση για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες αυτό έχει καταχωριστεί, ή εάν έχει αναστείλει τη χρήση του επί μία συνεχή πενταετία, το σήμα αυτό υπόκειται στις κυρώσεις που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, εκτός εάν ο δικαιούχος αυτός μπορεί να επικαλεστεί εύλογη αιτία για τη μη χρήση.

24 Συναφώς, το άρθρο 51, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 207/2009 ορίζει ότι, σε μια τέτοια περίπτωση και με την επιφύλαξη των προηγούμενων διευκρινίσεων που προβλέπει ο κανονισμός αυτός, ο δικαιούχος του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κηρύσσεται έκπτωτος των δικαιωμάτων του, μετά από αίτηση που υποβάλλεται στο EUIPO ή μετά από ανταγωγή στο πλαίσιο αγωγής για παραποίηση/απομίμηση. Το άρθρο 51, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού προβλέπει εξάλλου ότι, εάν ο λόγος εκπτώσεως αφορά μέρος μόνο των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία έχει καταχωριστεί το εν λόγω σήμα, ο δικαιούχος κηρύσσεται έκπτωτος των δικαιωμάτων του μόνο για τα συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες.

25 Προβλέποντας στο άρθρο 15, παράγραφος 1, και στο άρθρο 51, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 207/2009 κανόνα εκπτώσεως από το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω μη χρήσεώς του επί πενταετία, βούληση του νομοθέτη της Ένωσης ήταν, όπως τούτο προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού αυτού, να εξαρτάται η διατήρηση σε ισχύ των δικαιωμάτων που απορρέουν από σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την προϋπόθεση της ουσιαστικής χρήσεως του σήματος. Αυτή η προϋπόθεση εξηγείται από το ότι δεν θα ήταν δικαιολογημένο να παρακωλύει ένα μη χρησιμοποιούμενο σήμα τον ανταγωνισμό περιορίζοντας το φάσμα των σημείων των οποίων την καταχώριση ως σημάτων μπορούν να ζητήσουν τρίτοι και στερώντας τους ανταγωνιστές από τη δυνατότητα χρήσεως σημείου πανομοιότυπου ή παρόμοιου με το σήμα αυτό κατά την εντός της εσωτερικής αγοράς διάθεση προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών πανομοιότυπων ή παρόμοιων αυτών που προσδιορίζονται με το επίμαχο σήμα (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 19ης Δεκεμβρίου 2012, Leno Merken, C-149/11, EU:C:2012:816, σκέψη 32, και της 26ης Σεπτεμβρίου 2013, Centrotherm Systemtechnik κατά ΓΕΕΑ και centrotherm Clean Solutions, C-610/11 P, EU:C:2013:593, σκέψη 54).

26 Από το γράμμα και τον σκοπό του άρθρου 15, παράγραφος 1, και του άρθρου 51, παράγραφος 1, στοιχείο α', και παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 απορρέει ότι, έως την παρέλευση της πενταετίας από της καταχωρίσεως του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο δικαιούχος δεν μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος των δικαιωμάτων του ούτε για μέρος ούτε για το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία καταχωρίστηκε το σήμα αυτό. Οι διατάξεις αυτές προβλέπουν επομένως υπέρ του δικαιούχου μια προθεσμία χάριτος ώστε να ξεκινήσει την ουσιαστική χρήση του σήματός του, κατά τη διάρκεια της οποίας μπορεί να επικαλεστεί το αποκλειστικό δικαίωμα το οποίο του απονέμει το σήμα, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, για το σύνολο των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών, χωρίς να απαιτείται να αποδείξει τέτοια χρήση.

27 Ως εκ τούτου, προκειμένου να διαπιστωθεί, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού, αν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες του φερόμενου ως παραβάτη είναι πανομοιότυπα ή παρόμοια με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που καλύπτονται από το επίμαχο σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιβάλλεται να εκτιμάται, κατά την πενταετία που έπεται της καταχωρίσεως του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η έκταση του αποκλειστικού δικαιώματος που παρέχεται βάσει της εν λόγω

διατάξεως ως προς τα προϊόντα και τις υπηρεσίες, όπως καλύπτονται από την καταχώριση του σήματος, και όχι σε σχέση με τη χρήση του σήματος αυτού στην οποία προέβη ο δικαιούχος κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα.

28 Τέλος, μολονότι μετά την παρέλευση της πενταετίας από της καταχωρίσεως του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης η έκταση αυτού του αποκλειστικού δικαιώματος μπορεί να επηρεαστεί από τη διαπίστωση, κατόπιν ανταγωγής τρίτου ή άμυνας επί της ουσίας στο πλαίσιο αγωγής για παραποίηση/απομίμηση, ότι ο δικαιούχος δεν έχει ακόμη κατά το χρονικό αυτό σημείο ξεκινήσει ουσιαστική χρήση του σήματός του για μέρος ή για το σύνολο των προϊόντων και υπηρεσιών για τα οποία έχει καταχωριστεί το σήμα, δεν προκύπτει από τη διάταξη περί παραπομπής ότι συντρέχει τέτοια περίπτωση στη συγκεκριμένη υπόθεση και ότι το αιτούν δικαστήριο ζητεί διευκρινίσεις επ' αυτού του ζητήματος.

29 Κατόπιν του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, σε συνδυασμό με το άρθρο 15, παράγραφος 1, και με το άρθρο 51, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού, έχει την έννοια ότι, κατά την πενταετία που έπεται της καταχωρίσεως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο δικαιούχος του μπορεί, σε περίπτωση κινδύνου συγχύσεως, να απαγορεύει σε τρίτους να χρησιμοποιούν, στις συναλλαγές, σημείο πανομοιότυπο ή παρόμοιο με το σήμα του για όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που είναι πανομοιότυπα ή παρόμοια με εκείνα για τα οποία έχει καταχωριστεί το σήμα αυτό, χωρίς να απαιτείται να αποδείξει ουσιαστική χρήση του εν λόγω σήματος για αυτά τα προϊόντα ή αυτές τις υπηρεσίες.

Επί των δικαστικών εξόδων

30 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για [το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης], σε συνδυασμό με το άρθρο 15, παράγραφος 1, και το άρθρο 51, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού, έχει την έννοια ότι, κατά την πενταετία που έπεται της καταχωρίσεως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο δικαιούχος του μπορεί, σε περίπτωση κινδύνου συγχύσεως, να απαγορεύει σε τρίτους να χρησιμοποιούν, στις συναλλαγές, σημείο πανομοιότυπο ή παρόμοιο με το σήμα του για όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που είναι πανομοιότυπα ή παρόμοια με εκείνα για τα οποία έχει καταχωριστεί το σήμα αυτό, χωρίς να απαιτείται να αποδείξει ουσιαστική χρήση του εν λόγω σήματος για αυτά τα προϊόντα ή αυτές τις υπηρεσίες.

(υπογραφές)